

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 378/2021
07.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Светлана Амицић Нађ, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Основни суд у Сомбору, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Суботици, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2191/20 од 21.09.2020. године, у седници одржаној 07.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2191/20 од 21.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П1 80/19 од 23.01.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати на име накнаде за исхрану у току рада за период од 01.02.2016. године до 31.01.2019. године, укупан износ од 236.449,36 динара, са законском затезном каматом на сваки месечни износ од дана доспелости до исплате наведен у овом ставу. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати по основу накнаде на име регреса за коришћење годишњег одмора за временски период од 01.02.2016. године до 31.01.2019. године новчани износ од 107.600,04 динара и то по 2.988,89 месечно за означени временски период са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа накнаде па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи надокнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 85.534,99 динара са законском затезном каматом на тај износ почев од извршности пресуде, па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2191/20 од 21.09.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев тужиље да јој тужена исплати: на име накнаде за исхрану у току рада за период фебруар 2016. године до јануара 2019. године месечне износе са каматом наведене у овом ставу; на име регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.02.2016. године до 31.01.2019. године износ од по 2.988,89 динара месечно или укупно 107.600,04 динара, све са затезном каматом почев од 01-ог у месецу другоследујућем месецу за које се врши исплата; на име трошкова поступка износ од 85.534,99 динара са затезном каматом почев од извршности пресуде па до

исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је као државни службеник у радном односу код тужене на радном месту „...“. У обрачунским листама не постоје посебне ставке из којих би се могло закључити да су накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора обрачунате и садржане у исплаћеној заради. По последњем објављеном податку Завода за статистику за децембар 2010. године, просечна зарада у привреди је износила 51.165,00 динара бруто, односно 35.866,67 динара нето. Подаци о ефективним сатима рада тужиље утврђени из обрачунских листа зарада за тужилу за спорни период. Висина зараде државних службеника и намештеника не зависи од одсуствовања са рада на име годишњег одмора, плаћеног одсуства, одсуства у дане празника и слично. Минимална нето зарада по сату, утврђена одлукама Социјално-економског савета у утуженом периоду кретала се у висини од 121,00 динара до 155,30 динара. Извршена је анализа основне зараде намештеника који припада VI платној групи и има коефицијент основне зараде 1,00 и утврђено је да је зарада тог намештеника мања од минималне нето зараде за око 20%, из којих разлога се за оваквог запосленог сваког месеца утврђује додатак на зараду до висине минималне зараде и на обрачунској листи ове износе евидентира као „разлика до минималне зараде“. Надаље, утврђено је да зарада намештеника са коефицијентом основне зараде од 1,00 не садржи у себи накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, с обзиром да се његова зарада обрачунава и исплаћује у висини минималне зараде, а минимална зарада у себи не садржи додатке.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиље налазећи да јој право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора припада у висини месечне накнаде сходно параметрима које је тужени раније примењивао приликом обрачуна ових накнада и на основу којих је и вештак извршио обрачун накнада. У околностима када права запослених (на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора) нису била регулисана посебним прописима, а тужена није могла да се изјасни о висини ових накнада, првостепени суд је закључио да се у конкретном случају примењују општи прописи о раду, због чега је и усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, из разлога што су у коефицијенту за обрачун плате садржане и накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Чињеница да се у исплатним листићима не види који део коефицијента тужиље представља накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора не подразумева да у коефицијент приликом његовог утврђења нису урачунате предметне накнаде као део основне зараде, нити да је износ наведених накнада различит за запослене, што би се догодило када би ова накнада улазила у основицу с обзиром да се основица множи са коефицијентом – који је различит за запослене распоређене на различитим радним местима, та чињеница сама по себи не ствара основ за закључак да исплата накнада за регрес и топли оброк за спорни период није извршена.

Према члану 4. став 1. Закона о државним службеницима („Сл. Гласник РС“ бр.79/05, 104/09), на права и дужности државних службеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом примењују се општи прописи о раду и посебан колективни уговор за државне органе.

Одредбом члана 1. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, број 62/06..95/18), прописано је да се овим законом уређују плате, накнаде и друга примања државних службеника и намештеника, док је чланом 2. истог закона, прописано да се плата државних службеника и намештеника састоји од основне плате и додатка на плату.

Наиме, државни службеници се налазе у посебном режиму радних односа на које се примењују посебни прописи у остваривању права, обавеза и одговорности из радног односа и приликом одлучивања о праву на накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора нема могућности примене одредаба Закона о раду, односно прописа који се односе на општи режим радних односа, јер је питање плате регулисно одредбама Посебног колективног уговора за државне органе, па нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Такође, како је остваривање права на накнаду за исхрану у току рада и права на регрес за коришћење годишњег одмора, која су предвиђена одредбама члана 118. тачка 5. и 6. Закона о раду, обезбеђено и Законом о платама у државним органима и јавним службама, за запослене на које се примењују одредбе овог закона, то није повређен принцип забране дискриминације у односу на остале запослене на које се примењује Закон о раду.

Како се ревизијом не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**